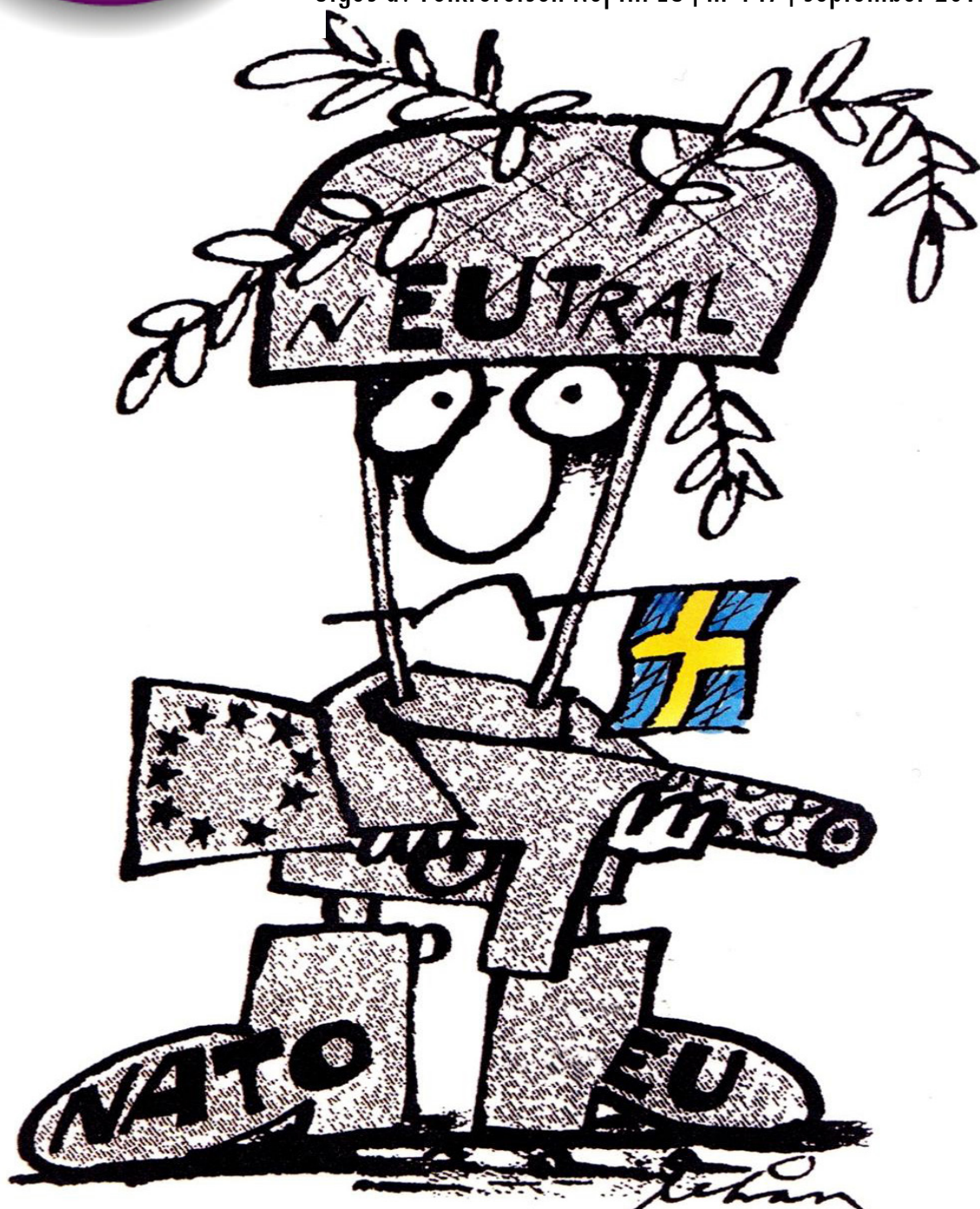

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 147 | september 2017 | pris 20 kr

**Nej till NATO och
EU-militarisering**

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 147 september 2017

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt

Svensson

Redaktör: AnnaLisa Eneroth

Kerstin Nordqvist

Redaktionsutskott:

Per Hernmar, Jan-Erik Gustavsson,

AnnaLisa Eneroth, Kerstin Nordqvist

Redaktionen adress: Kritiska EU-fakta c/o Eneroth, Furutåvägen 36 A

352 54 Växjö

Telefon: 073-026 0330

e-post: ansa.eneroth@swipnet.se

Omslagsbild: Lehan

Adressändring och prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 3 tr,

413 04 Göteborg

Telefon: 031-701 01 77

Rikskansli och materialkontor:

Folkrörelsen Nej till EU

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 3 tr,

413 04 Göteborg

Telefon: 031-701 01 77

e-post: kansli@nejtill.eu

Nästa nummer utkommer

i december 2017

Manusstopp 15 november

Tryck: Litorapid Media AB

Göteborg 2017

Bli medlem:

Prenumeration:

4 nummer 100 kr

Medlemskap inkl. pren. 300 kr

[arbetslösa, långtidssjukskrivna,
pensionärer och studerande 150 kr

familjer 400 kr]

Plusgiro 433 02 07- 4

LEDARE

Militärövningen Aurora ökar krigsriskerna

PÅ SIN PORTALSIDA presenterar försvarsmakten militärövningen Aurora 17 i september som nödvändig för att öka Sveriges militära förmåga. "Det är en nationell övning som bygger ett starkare försvar, där samtliga stridskrafter deltar, och som ökar den samlade förmågan att möta ett angrepp mot Sverige". Först längst ned på hemsidan följer bisatsen: "Dessutom deltar militära förband från andra länder, något som bygger både säkerhet tillsammans och samtidigt ökar den svenska operativa förmågan".

Det är ett förrädiskt sätt att beskriva och försöka dölja att ansvaret för den politiska kris som Europa drivits in i ligger på den europeiska politiska eliten, såväl i Bryssel som i huvudstäderna. I den nationella propagandan framställer EU-eliten ofta EU inför folken som en motsättning och konflikt mellan nationalstaterna och den alltmer överstatliga unionen. Men i verkligheten har medlemsstaterna blivit allt mer beroende av EU och dess transatlantiska partners USA och Nato.

Detta framgår med all tydlighet av utrikesminister Margot Wallströms utrikespolitiska deklaration från i februari. I den står det svart på vitt att "Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik bygger på sammanhållningen i EU och ökat samarbete på bred front: i Norden och Östersjöområdet, inom FN och OSSE, med Nato och genom en transatlantisk länk". Det går inte att isolera Auroraövningen, som vissa fredsaktivister gör, till enbart kritik av världsavtalet med Nato och kampen mot ett svenskt Nato-medlemskap. På Natos Warszawatoppmöte förra året betonades det symbiotiska förhållandet och komplementariteten mellan EU och Nato. På det senaste EU-toppmötet i juni uttrycktes att medlemsstaternas militarisering skall påskyndas genom att en gemensam försvarsplan skall lanseras inom tre månader, se vidare artikeln "En EU-armé rycker allt närmare."

AURORA 17 ÄR INTE en nationell övning. Den ingår i ett större perspektiv i Västs inringning och demonisering av Ryssland, som är huvudfienden för övningen. Regeringen skriver i utrikesdeklarationen att "Rysslands agerande, när det tar sig uttryck i militära handlingar, desinformation och påverkansoperationer, är emellertid aggressivt och ökar spänningarna. Vårt svar vägleds av principer och värderingar; präglas av fasthet, tydlighet och långsiktighet; och främjar EU-enighet. Grunden för vår hållning är viljan av värna folkrätten och den europeiska säkerhetsordningen (...) Sverige fördömer Rysslands aggression mot Ukraina och den illegala annekteringen av Krim. Sanktionerna skall ligga fast så länge skälen till att de infördes kvarstår. Genom att stödja Ukrainas reformarbete och slå vakt om landets suveränitet och territoriella integritet enligt folkrätten bidrar vi till landets strävan att närma sig EU".

I UTTALANDEN EFTER UTTALANDEN upprepar statsministern, utrikesministern och försvarsministern mantrat att Sveriges utrikes- och försvarspolitik baseras på Rysslands annektering av Krim. Men inget sägs om USA:s och EU:s inblandning i den fascistanstrukna statskuppen i Ukraina i februari 2014. Däremot välkomnas med öppna armar militära trupper från USA och EU-medlemsstater, bland annat Frankrike, på svensk mark i den största militärövningen i Sverige på 24 år. Ryssland är förstås inte som fienden inbjuden i "fredsansträngningarna".

På Folk och Försvars seminarium i januari sade ÖB Micael Bydén att "Ryssland utmanar hela säkerhetsordningen i Europa och gör det också här i närområdet". Bydén hänvisade också till ett säkerhetspolitiskt betänkande, som anger ett snarlikt scenario för Auroraövningen. Sverige beskrivs där som ett möjligt förstahandsmål för Ryssland redan före ett anfall mot Baltikum. Syftet skulle då vara att ta kontroll över Gotland och behärska luftrummet över Östersjön, och därigenom skära av möjligheterna för Nato att undsätta de baltiska staterna: "En fiktiv motståndare anfaller överraskande vårt land, utan att för den saken ha Sverige som huvudobjekt", säger Bydén och tillägger att Sverige alltid tränar på det vi tror kan hända. "Det yttersta är det väpnade angreppet. Det är det vi alltid måste klara av", säger han.

AURORAÖVNINGEN BIDRAR INTE till fred och avspänning. Tvärtom ökar den risken för konflikter och krig i Östersjöregionen. Protestera under Auroraövningen mot regeringens undfallande utrikes- och försvarspolitik! **ÅTERTA DEN MILITÄRA ALLIANSFRIHETEN!**

Jan-Erik Gustafsson

NYHETER I KORTHET

Bara de rikaste har tjänat på EU-medlemskapet

Inför folkomröstningen om EU 1994 lovade EU-anhängarna att ett medlemskap skulle vara bra för Sveriges ekonomi, välfärden och den svenska modellen skulle inte påverkas. Vi alla medborgare skulle få det ekonomiskt bättre. Men nu visar "SCB:s inkomstrapport 2015 – individer och hushåll" att detta, om det inte var en lögn, var en naiv förhoppning.

Den fundamentalistiska åtstramningsstyrda EU-politiken som förts sedan

och ökat från sju procent vid EU-inträdet till nästan 15 procent 2015. Särskilt kraftigt steg ojämlikheten efter allianspartiernas maktövertagande 2006, då skattesänkarpolitiken fick fullt utrymme. Andelen av den totala nettoinkomsten (efter skatt och transfereringar) har minskat för 70 procent av befolkningen samtidigt som andelen för den rikaste tiondelen av befolkningen har ökat markant. De 20 procent som står mitt emellan har i stort sett samma inkomstdel som före EU-inträdet.

De svenska storföretagen är aggressiva deltagare i det globala racet mot botten vad

hoppats att smulorna skall börja ramla ned från det bord som EU-medlemskapet dukat. Det är därför inte konstigt att inkomstskillnaderna ökat.

EU allt mer insyltat i regimen i Ukraina.

Under sommaren har media i små TT-notiser meddelat att EU har knutit ett allt närmare samarbete med den fasciststruktura Porosjenko-regimen i Ukraina. Den elfte juli godkände till sist de 28 medlemsländerna, inklusive Sverige det, som det kallas, historiska associationsavtalet med Ukraina. Detta trots att det nederländska folket i en folkomröstning tidigare sagt nej till att dess regering skulle ratificera avtalet. Nu träder avtalet ändå i kraft från första september.

Det var den tidigare presidenten Viktor Janukovytsj nej till avtalet som utlöste den USA och EU-stödda regimförändringen, den så kallade Majdankuppen i februari 2014. Enligt ett uttalande från EU täcker avtalet alla stora politiska områden, även det militära och det sägs främja "djupgående politiska och ekonomiska band samt respekt för gemensamma värderingar". Associationsavtalet öppnar vägen för Ukrainas ambitioner att bli medlem både i EU och Nato. På ett EU-Ukraina toppmöte i Kiev 13 juli sade

Europeiska rådets president Donald Tusk: "Nyckelmeningen i vårt associationsavtal är fortfarande 'EU erkänner de europeiska ambitionerna hos Ukraina'. Dessutom 'vi står stadigt bakom Ukraina gentemot Rysslands aggression och försök att störa er självständighet. Vi erkänner inte den olagliga annekteringen av Krim", säger EU-presidenten efter att ha signerat det imperialistiska EU-avtalet som bakbinder Ukraina till EU-politiken.

EU-ledarna och Sverige går också i USA:s ledband när de den 28 juni förlängde de ekonomiska sanktionerna mot Ryssland fram till åtminstone januari 2018. De infördes efter påstådd rysk inblandning i kriget i östra Ukraina, och efter att folket på Krim i en folkomröstning återgått till Ryssland. Sanktionerna gäller en rad statskontrollerade ryska banker, samt energi- och försvarsbolag, vars möjligheter att låna pengar i EU begränsas. De innebär även export- och importförbud av vissa former av vapen, varor för oljeindustrin och varor som används militärt.

Bild: Robert Nyberg

EU-inträdet 1995 har ensidigt gynnat den rikaste tiondelen, i praktiken den EU-elit som styr Sverige idag och framförallt missgynnat de som tjänar minst. Diagram 35 i rapporten visar svart på vitt hur andelen personer som i statistiken benämns ha låg ekonomisk standard har fördubblats

gäller löner, arbetsvillkor och miljökrav och ligger i den europeiska framkanten vad gäller vinster, aktieutdelningar, vd-löner och bonusar. De svenska storföretagen har gynnats av olika regeringars nyliberala EU-politik samtidigt som de centrala fackförbundsledningarna har

Foto: UNIAN

Donald Tusk och Petro Porosjenko

En EU-armé rycker allt närmare

NÄR EUROPEISKA RÅDET träffades före midsommar bestämdes att EU:s militära kapacitet kraftigt skall utökas. Inom tre månader skall en gemensam försvarsplan lanseras. EU-ledarna, inklusive statsminister Stefan Löfven, gick i god för att inom denna tidsram ge till känna om Sveriges regering ställer sig bakom en ny EU-övergripande försvarsplan som drivs på av Frankrike och Tyskland.

Den omhuldade franske presidenten Emmanuel Macron beskrev försvarsplanen som "historisk" och sade även att Frankrike och Tyskland kommer "att gå ännu längre" än vad de 28 medlemsstaterna har kommit överens om. "Under år efter år har det inte skett några framsteg om försvaret. Det har det blivit idag", uttryckte han. Den tyska kanslern Angela Merkel fyllde på genom att uttala att förslaget kommer att göra det möjligt för alla deltagande EU-stater att genomföra olika uppdrag "över hela världen". Hon tillade: "Inom ett par veckor och månader kommer vi att titta på möjliga projekt, och de kriterier som måste ställas".

svarspolitik skulle ha startat 1954... Vi förslog det på nytt 2014. Och det inträffar nu". Europeiska rådets president Donald Tusk sade att försvarsplanen kommer att tillåta en mycket djupare integration av medlemsstaternas försvar.

Det är inte troligt att det alliansfria Irland eller Danmark som har ett undantag på försvarsområdet i nuläget kommer att ansluta sig till "ett inkluderande och ambitiöst permanent strukturerat samarbete" som försvarsunionen och EU-armén kallas i Rådets slutsatser. Hur det förment alliansfria Sverige kommer att ställa sig är oklart. På EU-nämndens möte 21 juni förklarade Stefan Löfven att han skulle godta rådets skrivningar om en försvarsplan och försvarsunion, och hävdade att försvarssamarbetet fortfarande kommer att vara mellanstatligt och menade att Sverige alltid i efterhand skulle kunna lämna det strukturerade samarbetet om det visade sig att man inte gillade det.

MOTHUGG KOM FRAMFÖRALLT från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna och i någon mån från Centerpartiet. Jonas

Sjöstedt (v) sade att: "Jag har aldrig sett några rådslutsatser som går till-närmelsevis så här långt på försvarsområdet. Detta är ett avgörande skifte i militariseringen av hela EU-samarbetet (...) Det som nu växer fram är ett alltmer strukturerat samarbete, som det uttrycks i texten – i praktiken ett mer operativt samarbete på det militära området. Här tas också ett stort finansiellt steg, där pengar ur EU:s budget ska gå rakt in i det militärindustriella komplexet i EU-länderna. Sverige ska de

DET VAR I NOVEMBER 2016 som de 56 EU:s utrikes- och försvarsministrar beslutade om EU:s globala strategi för säkerhet och utrikespolitik. Denna innebär bland annat nya möjligheter för att snabbt sätta i stånd EU:s stridstrupper med bland annat flygunderstöd för civila och militära operationer i konfliktzoner utanför Europa. Vid en så kallad högnivåkonferens om säkerhet och försvar i Prag nionde juni underströks "komplementariteten mellan EU och Nato och behovet av att intensifiera de europeiska insatserna för att stärka vår forskning, vår kapacitet och våra operationer på försvarsområdet".

EU:s försvarspolitik är enligt Lissabonfördraget mellanstatligt men med den nya inriktningen mot en ny försvarsplan och utvidgat militärt samarbete blir försvarspolitikerna alltmer gemensam och överstatligt, vilket indirekt framgår när EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker säger: "EU:s för-

facto vara med och finansiera militär kapacitet i Natoländer. Det är detta som är innebörden av det här. Detta är en viktig del av någon sorts sammanväxning mellan Sverige och Nato (...) Jag måste säga att det förvånar mig att regeringen ger detta sitt stöd. Jag uppfattar det som en omsvängning av regeringspolitiken som i grunden är svår att förena med en trovärdig militär alliansfrihet". Johnny Skalin (SD) ville flagga för att rådslutsatserna "öppnar för ett nytt politiskt område på europeisk nivå. Det leder sällan till något gott. Jag ifrågasätter det regeringen säger när den hävdar att det här är ett mellanstatligt samarbetsavtal mellan Sverige och EU, och inom EU. Detta borde innebära att man senare kan backa från det här. Men i samma andetag säger statsministern att det här ska vara något permanent".

VAD ÄR DET DÅ Stefan Löfven säger ja till? EU:s försvars-

union innebär främst gemensam upphandlingspolitik och finansiering, gemensamma stridstrupper och ett permanent strukturerat militärt samarbete. Med upphandlingspolitiken måste Sverige samtycka till; mer makt till EU för att framtvunga EU-omfattande upphandling av försvarskontrakt; ett mera växande hänskjutande till EU över försvarsindustriella strategier och gemensamt byggda tillgångar; ett växande hänskjutande till EU för inköp och hantering av gemensamt ägda tillgångar, uppmuntran för svenska försvarsföretag som SAAB att engagera sig i EU:s långsiktiga försvarsstrategi. Den Europeiska försvarsbyrån (EDA) och EU-kommissionen har som mål att 35 procent av försvarsupphandlingen skall ske på överstatlig nivå, vilket kommer att minska "dupliceringar" samtidigt som medlemsstaternas försvarsmarknader integreras under EU-kontroll.

DEN GEMENSAMMA FINANSIERINGEN innebär att Stefan Löfven har sagt ja till skapandet av en första centraliserad budget, den Europeiska försvarsfonden. Bland annat kommer pengar från den Europeiska Investeringsbanken (EIB), som Sverige är medlem i, att stoppas in i fonden. EU-kommissionen är på väg att ändra EIB:s utlåningskriterier som gör detta möjligt. Dessutom kommer en "finansiell mekanism" skapas som enligt EU-kommissionen och EU:s utrikestjänst kommer att "förstärka EDA", och som antagligen kommer att användas för gemensam försvarsforskning. Syftet med denna mekanism är skapa incitament till försvarssamarbete som löser bristen på budgetsynkronisering mellan medlemsstaterna och som detta problem

förorsakar för gemensamma försvarssamarbeten. Det skall också skapas en "ärlig gemensam försvarsgenomgång" under vilken EU kommer att erbjuda finansiella medel för medlemsstaternas nationella budgetar för medverkan i EU:s försvarsplanering.

Med gemensamma stridstrupper och ett permanent strukturerat samarbete förväntas Sverige samtycka till en ökad storlek, och utvidgning av infrastruktur av EU:s militära underrättelseverksamhet samt delta i EU:s stridstrupper från 2019 under kontroll av Europeiska rådet. Detta innebär att ge upp motståndet mot "ett permanent strukturerat samarbete" som ett första steg mot en gemensam EU-militär och inte enbart som nu delta i stridstrupper i "fredsframtvingande syfte" enligt Peterbergsuppgifterna¹.

SOM JONAS SJÖSTEDT framhöll i EU-nämnden är denna nya EU:s försvarsinriktning ett avgörande skifte i militariseringen av hela EU-samarbetet. Om detta förs det ingen som helst debatt i svenska media, trots att till exempel opinionsundersökningar visar att en klar majoritet av svenskarna är emot Nato. Och om mindre än ett kvartal skall Stefan Löfven meddela Europeiska rådet hur Sverige ställer sig till det "permanenta strukturerade samarbetet".

Jan-Erik Gustafsson

1 Inom ramen för dessa uppgifter finns det kollektiva mål och krav på militära förmågor. Målen innebär att EU inom 60 dagar ska kunna sätta upp en styrka på 60 000 soldater. Av dessa skall två styrkor om vardera 10 000 soldater kunna sättas in med kortare varsel. Dessutom ska EU ständigt ha två "Battle Groups" (BG) insatsberedda.

EU-försvars tanken fanns med från början

DET FINNS EN romantisk syn bland EU-eliten att EU skulle vara ett fredsprojekt. Denna villfarelse avfärdas effektivt i en ny bok av Ivan Berend, *The History of European Integration: A New Perspective* (London: Routledge, 2016).

Det intressanta med boken är att Berend använder sig av Amerikanska nationella arkiv för att visa att EU:s historiska ursprung kan spåras mer till krigsförberedelser än till en strävan efter fred, och att Förenta Staterna var den ursprunglige författaren till överstaten EU. År 1947 antog USA:s kongress en resolution som uttalade att "Kongressen står bakom skapande av Europas Förenta Stater". Samma år påbörjade USA det ekonomiska stödet genom Marshallplanen för att återuppbygga Västeuropa, ett stöd som villkorades med krav på ekonomisk och politisk integration. "Europa måste federaliseras eller gå under" framhöll John Foster Dulles, som senare blev USA:s utrikesminister.

ÅR 1948 BILDADES den Amerikanska kommittén för Förenat Europa, som stöddes av storkapitalets Rockefeller och Ford-stiftelserna. Under år därefter kanaliserade CIA pengar till den så kallade Europarörelsens nationella sektioner, vilka blev den viktigaste så kallade civila organisationen (NGO) för att lobba för utökad integration mellan Europas olika länder.

År 1949 vid tiden för Natos bildande ville USA återupprusta Västtyskland, vilket starkt oroade Frankrike. För att lugna Frankrike skrev USAs man Europa Jean Monnet den s.k. Schumandeklarationen (benämnd efter den franske utrikesministern Robert Schumann). Den föreslog att de för försvaret viktiga kol- och stålindustrierna i Frankrike, Tyskland och Beneluxländerna skall drivas under en Hög Myndighet som "ett första steg

till en federation av Europa". En federation är en stat, så målet att upprätta en federal stat under fransk-tysk hegemoni fanns där redan från början. Dessutom så beskrevs i förordet till den tyska konstitutionen 1949 Tyskland som "en likvärdig partner i ett förenat Europa".

NÄR KOL- OCH STÅLUNIONEN bildats 1951 var det inget fredsprojekt utan understöddes av USA med argumentet att underlätta Tysklands återuppbyggnad under de tidiga första åren av det Kalla kriget, och för att få Frankrike att acceptera detta. Påverkat av Koreakriget drevs sedan Frankrike 1952 att lägga fram en ambitiös plan för ett europeiskt försvarssamarbete (European Defence Community). Monnet skrev i sina memoarer att "nu måste det förenade Europa bli ett omedelbart mål. Armén, dess vapen och grundläggande vapenproduktion måste samtidigt läggas under en gemensam ledning. Vi kan inte längre vänta, på ett politiskt Europa som höjdpunkten i en gradvis process, eftersom ett förenat försvar inte är möjligt utan en förenad politisk myndighet från starten".

Det europeiska försvarssamarbetet skulle ha en europeisk armé, en europeisk försvarsminister, ett ministerråd, en gemensam budget och gemensam vapenproduktion under beskydd av en europeisk politisk union – något liknande som nu håller på att ske 60 år senare, när det Europeiska rådet samlades i juni år.

Det europeiska försvarssamarbetet godkändes av Tyska förbundsdagen, men det orsakade en politisk storm både till höger och vänster och föll i franska nationalförsamlingen 1954.

Den gemensamma försvarsplan för EU:s militarisering som duon Macron och Merkel nu driver på måste också avvisas av de folkvalda parlamenten.

Jan-Erik Gustafsson

Aurora 17

USA-SOLDATER I SVERIGE

Sammanlagt

1435

USA-soldater
deltar i Aurora 17-
övningen.

Utöver dessa deltar
cirka **570** andra
utländska soldater.
Varav **300** från Nato-
länderna Frankrike,
Estland, Litauen,
Norge och Danmark.

1. GÖTEBORG

I Göteborg övas **värdlands-
stöd**, att ge och ta emot
utländskt militärt stöd.
Det handlar dock mest om
det senare, i övnings-
instruktionen står att
*"fokus kommer att ligga på
att ta emot stöd"*.
Bland annat ett **amerikanskt
luftvärnskompani** med
Patriotrobotar och
100 soldater tas emot i
Göteborgs hamn.

Aurora blir första gången
som Försvarsmakten får
öva **värdlandsavtalet** med
Nato som riksdagen röstade
igenom förra året.

Grafik: Proletären

2. GOTLAND

På Gotland övas bland annat samverkan med **utländska
helikopterförband**. Förbanden med sammanlagt
80 soldater tillhör **3 st. Chinook-** och **4 st. Apache-**
helikoptrar. USA har använt attackhelikoptern **Apache**
både i **Afghanistan** och **Irak**. **Israel** har också **Apache-**
helikoptrar och har använt dem i **Libanon** och **Gaza**.

Utöver helikopterförbanden kommer **amerikanska
marinkårs-** och **nationalgardesoldater** att öva på Gotland

4. ÖSTERSJÖN

Det kommer **två örlogsfartyg**
från **USA** med besättning på
sammanlagt **750 soldater**,
jagarna **USS James E. Williams**
och **USS Oscar Austin**.

USS Oscar Austin tillhör
amerikanska marinens
Destroyer Squadron 26,
en eskader som deltagit
i USA:s krig i bland annat
Korea, Vietnam och **Irak**.

Samtidigt som **Aurora** pågår
är Sverige värd för Natos
årliga marinövning **Northern
Coasts (NOCO)** i Östersjön.
I övningsplanen för **Aurora**
står att *"förhållandet mellan
NOCO och AURORA är att
övningarna hålls separerade
i största möjliga mån"*.

3. MÄLARDALEN

Det största övningsområdet
på fastlandet är Mälardalen.
USA deltar med **tre kompanier**
varav ett **tungt bandgående
kompani** som innehåller
stridsvagnen M1 Abrams.
M1 Abrams används för
närvarande i **Jemen** av den
Saudiledda koalitionen
trupper.

Sverige och EU efter Brexit
Föreläsning av Stefan de Vylder
4 november kl 14,
IOGT-NTO Vattentorget Växjö

Arr: Nej till EU Växjö

Ja
till
Svexit

PROLETÄREN

KÖP ROCKMÄRKEN

Ja till Svexit

(10 kr st, 3 för 20 kr)

Porto/fraktkostnader tillkommer

EU:s upphandlingspolitik ligger bakom den politiska tuppfäktningen

DEN STATLIGA MYNDIGHETEN Transportstyrelsens "outsourcing" eller utkontraktering av sin IT-drift 2015 till dataföretaget IBM, och bland annat dess kontor i Tjeckien och Serbien, utan säkerhetsgarantier är förstås ett säkerhetsmässigt "haveri" som statsminister Stefan Löfven tvingas medge. Fordons- och körkortsregistret, militära register och andra register kan ha blivit tillgängligt för främmande makt, och det har antytts att Serbiens relativt goda förbindelser med Ryssland kan vara ett problem.

Efter allianspartiernas hot om misstroendeförklaring har infrastrukturministern och justitieministern lämnat regeringen och försvarsministern och "krigsministern" Peter Hultqvist hänger löst. I den upphetsade debatt som nu förs skall vi också minnas att det var regeringen Reinfeldt och dess dåvarande IT-minister Anna-Karin Hatt (c) som initierade utlokaliseringen av IT-driften. S-mp-regeringen har därefter bara fortsatt med att administrera upphandlingar utan att ifrågasätta själva upphandlingssystemet.

Men vad ingen riksdagspolitiker vill tala om är att själva upphandlingen styrs av Lissabonfördraget, som också är Sveriges överordnade grundlag, och av EU:s upphandlingsdirektiv (2014/24/EU) som gäller som svensk lag. Enligt EU skall all offentlig verksamhet på sikt upphandlas och drivas av privata företag och aktörer, tydligen nu även offentliga verksamheter som har med den nationella säkerheten att göra. Detta för att privat hantering oönskat och per definition anses mer "effektivt" än offentligt utförande. Men detta är en nyliberal tankelucka. Med utkontraktering av offentliga verksamheter till så kallade privata aktörer uttunnas och försvinner den offentliga kompetensen och kunskapen till privata aktörer som bara agerar efter vinstintressen och vad som står i upphandlingskontraktet. Det har lett till de många "kaos" som numera börja bli allt mer besvärande för de nyliberala riksdagspolitikerna.

HELA DET OFFENTLIGA Sverige är nu fullt av upphandlingar. Sommarens sopstrejck i Stockholm är ett exempel, när sopgubbar på det konkursmässiga företaget Reno Norden vill tvinga de sopanställda till lönesänkningar efter att Stockholms stad upphandlat ett sopkontrakt till lägsta möjliga pris, som är huvudregeln i EU:s upphandlingsdirektiv.

Det kanske mest flagranta exemplet på upphandling är Karolinska sjukhuset. I detta fall följde inte ens politikerna i Stockholmsläns landsting EU:s upphandlingsregler utan tilldelade på avbetalning och utan konkurrens byggjätten Skanska och det engelska riskkapitalbolaget Innisfree bygget av världens dyraste sjukhus. När det avgörande beslutet togs i landstingsfullmäktige 2010, bakom stängda dörrar, reserverade sig inget av partierna mot upphandlingen. I Svenska Dagbladet den 26 juli skriver Fredrik Mellgren, en av det två grävande journalister som i boken "Sjukt Hus" dokumenterat skandalen Nya Karolinska, om bara en av konsekvenserna att: "gynakuten har stängt, abortmottagningen är nedlagd och hälften av all kvinnosjukvård ska ut till privata vårdgivare i öppenvården. Nästan bara cancerfall och förlossningar blir kvar på Nya Karolinska". De privata vårdgivarna vill inte längre ta emot läkarstudenter eftersom de tar för mycket tid i anspråk; de tjänar bättre på några extra patientbesök istället.

Politiken med utkontraktering har nu gått så långt att även

Fackförbundet ST:s ordförande, den tidigare demokratiministern Brita Lejon (s), reagerar. Hittills har detta fackförbund för statlig anställda hållit en låg profil och i praktiken bara försökt lindra verkningarna av upphandlingspolitiken. För nu skriver hon i Svenska Dagbladet Debatt 25 juli att "regeringen måste först åtgärda den akuta kris som råder kring outsourcingen av Transportstyrelsens IT-drift, sedan behöver regeringen starta ett bredare arbete för att se över om andra myndigheter har överlåtit driften av viktiga och känsliga system till privata aktörer och hur staten i så fall skall återta driften. Regeringen behöver också konkretisera vad som är det unika i det statliga uppdraget och där näringslivets effektiviseringsmetoder inte kan användas".

MEN TEKNIKFÖRETAGENS VD Klas Wählberg menar att ett förstatligande av myndigheternas IT-drift inte är någon lösning, "Då är man inne på en väldigt farlig väg. Utkontraktering bygger på att man köper in tjänster för att kunna göra det bättre. Det måste man fortsatt kunna göra, men kanske med en noggrannare bedömning över hur det skall genomföras" och medger att det är befängt att man frångått lagen på Transportstyrelsen.

EN PIKANT DETALJ i den pågående tuppfäktningen som följt är att statsministern behöll sin försvarsminister Peter Hultqvist med hänvisning till det "osäkra säkerhetsläget i vårt närområde" och behovet av stabilitet, och han har fått medhåll av bland annat Svenska Dagbladets och Expressens ledarsidor. Så här beskriver Svenska Dagbladets Jonas Gummeson 28 juli Löfvens agerande: "Löfvens egen förklaring är att det finns ett starkt förtroende för Hultqvist, att han är 'djupt respekterad i breda kretsar', och vid det här laget sitter på 'ett starkt internationellt nätverk'. Det finns också andra uppenbara skäl. Försvarsministern har byggt upp sin position genom att kompromisslöst kritisera den ryska upprustningen och det aggressiva militära agerandet i Östersjöområdet. Lika envetet har han upprepat fördömandet av Putinregimens agerande i Ukraina och annekteringen av Krim".

Hultqvist själv bekräftade i Aktuellt "hur skulle det se ut om försvarsministern avgår nu när vi i september skall genomföra Aurora, den största militära krigsövningen på decennier". Detta säger "krigsministern" som liksom stora delar av det övriga svenska EU-etablissemangen hävdar ett påstått hot från Ryssland efter "annekteringen" av Krim och kraftigt understöder EU:s sanktionspolitik mot Ryssland, en "krigsminister" som outsourcat en del av Sveriges militära kapacitet genom vårdlandsavtalet till Natolandet USA, som med trupper på svensk mark kommer att delta i krigsövningen i september.

Allt fler medborgare genomskådar den nyliberala upphandlingspolitiken och EU-anpassade politiker som till och med kontrakterar ut den nationella säkerheten. Allt fler krav ställs underifrån på att återta outsourcingen i grunden offentliga samhällstjänster i statlig, landstings- eller kommunal regi, vilket kommer i konflikt med att vara medlem i EU.

PROTESTERA MOT MILITÄRÖVNINGEN Aurora i september, och kräv en ny folkomröstning om EU-medlemskapet! Det är ett återtagat självbestämmande, ett Svexit som är framtiden.

Jan-Erik Gustafsson

och tredje vägen i EU-politiken

EN DIGITAL PUBLIKATION med rubriken "EU behöver förändras" som sprids på nätet, presenterar Landsorganisationen sin syn på EU. Det är ett intressant dokument man har framställt i borgen vid Norra bantorget. LO är nämligen djupt kritiskt mot EU och framförallt mot EU:s fria rörlighet. Ett problem som ska lösas med ett socialt protokoll.

Vi kan inte ha ett EU där vi konkurrerar med löner och arbetsvillkor inleder LO. De fortsätter med att deklarerat att svenska kollektivavtal ska omfatta alla som arbetar på svensk arbetsmarknad. Och där har de ju onekligen vunnit en seger i och med att utstationeringsreglerna ändrats. Det har lett till att riksdagen kunnat riva upp den omdebatterade Laval domen som gav utländska företag rätt att stationera lågavlönad arbetskraft i Sverige utan att facket kunde vidta stridsåtgärder. EU ska utgå från grundläggande mänskliga rättigheter fortsätter LO (och

Karl Petter Thorwaldsson ordförande i LO

undviker naturligtvis att tala om den drakoniska gemensamma asylpolitiken som är under utarbetande). Här handlar det om vilka begränsningar av den fria rörligheten inom EU som kan accepteras. EU-domstolen är högsta beslutande organ när det gäller tvister om EU-lagstiftning. I en vass kritik av EU-domstolen konstaterar LO att EU-domstolen inte är en folkvald institution. I och med att domstolen har sista ordet när det gäller vilka hinder som är acceptabla har konsekvensen blivit att fördelningspolitiken överlämnats till jurister utan demokratisk legitimitet. Det är inte okej tycker LO. Slutsatsen blir "Ska vi återfå politisk och demokratisk kontroll måste gränserna i EU:s fördrag bli tydligare" (sic!).

LÖSNINGEN SOM PRESENTERAS är att ett socialt protokoll, som slår fast att de grundläggande fackliga fri- och rättigheterna, inte är underordnade de ekonomiska friheterna på EU:s inre marknad, ska fogas till EU:s fördrag.

I grunden handlar det om att reglera vad som ska anses vara acceptabla hinder för EU:s fria rörlighet av tjänster, skriver LO. Vårt krav är att likabehandling ska gälla för alla som arbetar på svensk arbetsmarknad. Ett sådant krav är ett hinder för de företag som vill konkurrera med usla löner och arbetsvillkor, men det är ett hinder som måste vara tillåtet om EU-samarbetet ska vara socialt acceptabelt, anser LO. Men LO nöjer sig inte med ett socialt protokoll, eftersom de anser att konflikten mellan EU:s ekonomiska friheter och medlemsstaternas rätt att reglera kan uppstå på fler områden än arbetsmarknaden. För att undvika att EU-domstolen begränsar politikens handlingsutrymme

på fler områden "vore det därför rimligt med en bredare översyn av fördraget med syfte att skapa tydligare gränser för EU:s respektive medlemsstaters kompetenser".

EFTER ATT HA LÄST igenom dokumentet är det lätt att förstå var LO (och troligen delar av socialdemokratin) står i frågan men svårare att förstå hur de ska kunna få igenom sina föreslagna förändringar. De tycks anse att det odemokratiska EU-systemet ska gå att fixa till med lite mer svenskt inflytande (ett socialt protokoll och några förändringar i EU:s fördrag). En sorts tredje väg i EU-politiken. Har LO kanske missat att läsa det starkt nyliberala Lissabonfördraget som kröntes med införandet av euron och som Sverige undertecknat? Inom EU:s kärnländer pågår just nu, efter valet av den EU-positiva Emmanuel Macron till fransk president, en diskussion om hur man ska stärka euron vilket snarare leder till krav på en ännu hårdare samordning av ländernas politik under EU:s paraply, vilket även kan beröra Sverige. Vi har ju som bekant inget permanent undantag från euron. Att i det läget föra fram krav på ett minskat inflytande för EU-institutionerna, och framförallt EU-domstolen, förefaller gå emot majoriteten inom den europeiska unionen. Hur går det då när besluten ska tröskas igenom EU-systemet, med en kommission omgiven av erfarna lobbyister med spenderbyxorna på, ett ministerråd med ministrar från 27 andra länder av vilka tolv stycken tillhör det gamla Östeuropa, och vars medborgare inte vill något hellre än att resa till väst och jobba för löner som ger dem möjlighet att betala för sin bostad och

sätta mat på bordet till sina familjer och därför struntar i lika-behandlingsprincipen? Och ett EU-parlament med 755 platser där Sverige har sammanlagt 20 ledamöter? Det är möjligt att det går att komma en bit på vägen, sen går det kanske som det gick för EU-förslaget mot könsdiskriminering, det bidde en tumme. Möjligen får LO behålla sitt köttben i form av ändrade utstationeringsregler så att de svenska fackföreningarna hjälpligt kan hävda rätten till kollektivavtal i Sverige. LO kommer enligt egen utsago inte att nöja sig med en så urvattnad kompromiss av sina höga sociala ambitioner. "Om EU:s regelverk underlättar eller i värsta fall tvingar fram konkurrens med löner och arbetsvillkor har samarbetet ingen framtid" hotar LO. Frågan är bara hur lång tid det tar innan de kommer till insikt om att det inte finns någon annan väg än den som leder ut ur unionen.

Marie Ericsson

Dieselunionen

DET VAR I USA som Volkswagens (VW) fusk med avgasreningen gjordes offentligt i september 2015. Varningar för detta fusk nådde dock europeiska myndigheter långt innan avslöjandet i USA. Redan 1998 påpekade oberoende experter att det var möjligt att fuska vid EU:s utsläppstester och föreslog vad myndigheterna skulle kunna göra för att förhindra fusk. 2011 sände anställda inom EU-administrationen varningar om att avgasgränsvärdena överskreds. Men inget hände !!

Europas befolkning har drabbats mycket hårdare av utsläppsskandalen än befolkningen i USA. I USA är endast tre procent av personbilarna dieslar medan var och varannan bil i Europa har dieselmotor. Att utsläppen är skadliga för hälsan är det ingen tvekan om. Det farligaste är partiklar och kväveoxid som gemensamt ger ökad förekomst av lungcancer, hjärt- och kärlsjukdomar, astma hos barn och förtida död. Varje år dör 72 000 personer en för tidig död i EU på grund av kväveoxidutsläpp från biltrafiken. Europas (stads-) befolkning har andats in dessa föroreningar i sju år.

Efter att VW avslöjats med att fuska med avgasreningen visade det sig att flera bilfabrikanter som säljer till Europa har släppt ut "fuskdieslar" på marknaden. Biltillverkarna svarade då att de kunde använda fuskprogramvara på grund av ett kryphål i EU:s regelverk. En rapport från EU-parlamentet konstaterar också att

EU har misslyckats med att organisera ett effektivt kontrollsystem för bilavgaser.

HELA SKANDALEN BÖRJADE med Kyoto-protokollet 1997 där flera länder, de flesta europeiska, enades om att kraftigt minska utsläppen av koldioxid (en gas som inte är giftig för människor) de närmaste åren. Myndigheterna började därför gynna dieseldrivna bilar skattemässigt framför bensindrivna då dieslbilar genererar något mindre koldioxid per kilometer. Diesel är dessutom billigare än bensin. Samtidigt sänkte EU de tillåtna nivåerna av de giftiga partiklarna och olika sorters kväveoxider i avgaserna undan för undan, men utan att ha ett effektivt kontrollsystem för bilavgaserna. (EU tillät dock hela tiden mycket högre nivåer än "Environmental Protection Agency" i USA.)

Ett sådant system har man ännu inte. Efter att skandalen har uppdagats har EU beslutat att börja göra tester vid verkliga körförhållanden. Miljöorganisationer anser att åtgärderna är otillräckliga. Bilarna ska ju under "verklig körning" få släppa ut 2,1 gånger mer skadliga ämnen än under testning i laboratorium. Anledningen till att befolkningen i Europa fortsätter att utsättas för skadlig luft med bilavgaser år efter år är att bilindustrin och myndigheterna är förenade i ett samarbete – en dieselunion.

Per-Arne Hellgren

Konsten att tiga ihjäl en rapport

EU ÄR STATSÄTTSLIGT UNIKT. I författningen stadgas innehållet i den politik som ska föras, att den ska överensstämma med principen om öppen marknadsekonomi med fri konkurrens. Lagstadgad kapitalism har gjorts till den enda vägens politik.

Bild: Robert Nyberg

Maastrichtfördraget 1992 la grunden för fortgående privatisering, avreglering och kommersialisering av den offentliga sektorn. EU:s första avregleringsdirektiv stammar från perioden 1991-98 och gällde järnväg, el, tele och post. 2002 kunde Trygghetsrådet konstatera att Sverige var det land inom EU som gått längst i avreglering och privatisering av offentlig sektor.

Tillämpningen av denna nyliberala politik har stötts av samtliga riksdagspartier. Särskilt under 2000-talet har den öppnat upp för privatisering även inom utbildning, vård och omsorg. Den solidariska välfärden har angripits under falska slogans om mångfald och valfrihet.

SOM STORKAPITALET PETER Wallenberg nöjt förutsåg före EU-inträdet blev det "omfattande neddragningar inom offentlig sektor, frysta transfereringar och privata lösningar inom samhällsservice".

Också offentlig sektor har, i enlighet med nyliberal doktrin, till stor del underkastats marknadsorienterad styrning, så kallad "New Public Management". Och politikernas roll har förändrats i riktning från att vara medborgarnas företrädare till att agera som försäljare.

I MARS 2017 presenterade Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO), knuten till finansdepartementet, en rapport (2017:1) som främst behandlar privatiseringarnas effekter inom hälso- och sjukvård samt socialförsäkringar. Författarna menar att de förväntade effekterna, höjd effektivitet, bättre kvalitet och sänkta totala utgifter, ofta har uteblivit och föreslår därför att de genomförda reformerna omprövas.

En sådan omprövning, som förvisso har starkt stöd i den allmänna opinionen, går stick i stäv med EU:s direktiv och stärker kravet på att Sverige bör lämna unionen och föra en självständig politik. Inte undra på att media och politiker talar tyst om ESO:s rapport.

Krav på vinstbegränsning, som kapitalisterna lätt kan kringgå, är spel för galleriet. Själva principen att profitera på skattefinansierad välfärd bör ifrågasättas.

Ulf Bjerén, Karlskrona

EU bygger det ny

Den 17 november har Stefan Löven inbjudit EU till ett informellt EU-toppmöte om tillväxt och ett "mer socialt Europa". Regeringens tanke är att det ska vara möjligt att genom att främja en hög tillväxt samtidigt möjliggöra att det sker under socialt acceptabla former. Detta kan synas vara ett gott syfte men en närmare granskning visar dock något annat.

Tillväxten i centrum

I underlagen inför toppmötet framgår att tillväxten ska ske genom frihandelsfördrag som CETA med Kanada och JEFTA, med Japan samt genom ökad internationell konkurrens. Dessa frihandelsavtal har kritiserats skarpt för att innehålla storföretagens förlikningsdomstolar som är överordnade nationell lagstiftning. Dessutom ska den nationella lagstiftningsproces-

sen stå under granskning av de internationella storföretagens expertkommittéer. Företrädare för TTIP/CETA har bekräftat att en av målsättningarna varit att befrämja ett stärkande av de stora konkurrenskraftiga företagen - på bekostnad av mindre företag. Det kommer att leda till arbetslöshet och omstrukturering.

Mer social otrygghet

I den Europeiska pelaren för sociala rättigheter framgår att de "sociala" åtgärder man förespråkar är just sådana som sätts in för att behålla "EU:s konkurrenskraft". Mycket av de åtgärder man förespråkar är mer av de som EU redan står för som::

- bort med "diskriminerande" handelshinder eller som man skriver:
- ta bort onödiga hinder för rörlighet inom varu- och tjänstesektorn till exempel skillnader i nationella regelverk, diskriminering eller förbud.

va klassamhället

Foto: Upplandsmuseet

Tiggare på Gamla torget, Uppsala

Gammal skåpmat

EU:s "sociala pelare" är en samling med 20 punkter med sådana allmänna, till intet förpliktigande sociala fraser som redan finns inskrivna i bland annat EU-konstitutionen; undantaget att man förslår att ge även män rätt till föräldrapenning. Men de sociala frågorna är inte EU:s kompetensområde. De sociala frågorna är fortfarande en nationell angelägenhet.

Finansiell tvångströja

Det finansiella utrymme för att bekosta en social välfärd är hårt styrt av EU. EU-konstitutionen begränsar möjligheten till konjunkturspolitisk politik (Keynsiansk budgetpolitik) vilket ger möjlighet att till exempel genomföra kraftfulla

arbetsmarknadspolitiska åtgärder vid lågkonjunktur eller vid strukturrationaliseringar. Genom EU:s finanspakter är regeringarna bundna av EU:s finanspolitiska budgetramar; länderna ska skicka in förslagen till nationell budget till EU och få den godkänd innan den läggs fram för de nationella parlamenten. Utrymme för välfärdspolitik blir därmed begränsat.

Social marknadsekonomi med sociala B- och C-lag

EU har en negativ inställning till välfärd i offentlig regi. Istället innebär EU:s politik att välfärdstjänster och institutioner överförs till det privata näringslivet. Välfärden blir en social marknad där EU-medborgare har rätt till välfärdstjänster till "rimliga kostnad". Är man fattig ska man ändå kunna få "stöd" för att kunna ta del i dessa "väsentliga tjänster".

Samtidigt som EU:s inre marknad expanderat har fattigdomen ökat. Några verkliga åtgärder eller förbud för fattigdom lämnar inte EU-dokumenterna. Inte heller nämns alla de miljoner människor som inte är EU-medborgare eller vistas här utan tillstånd - dessa tvingas fortsätta leva sina liv i en skuggtillvaro utan mänskliga och sociala rättigheter.

Avreglering av arbetsmarknaden

Den europeiska fackföreningsrörelsen har lagt fram ett förslag till EU om ett socialt protokoll som tillägg till EU-konstitutionen. Protokollet uttrycker klart att sociala rättigheter och förmåner ska ha företräde före den inre marknadens fyra friheter; varor, tjänster, kapital och arbete. Protokollet antogs med knapp majoritet i EU-parlamentet våren 2016. Samtidigt antogs EU-kommissionens förslag till Europeiska pelaren för sociala rättigheter. Europeiska pelaren för sociala rättigheter är det uttunnade dokument som utgör underlag för EU:s informella toppmöte i Göteborg 17 november. Vad som i själva verket är centralt i detta dokument är att arbetsgivarna ska "få den flexibilitet de behöver för att snabbt anpassa sig till ändrade ekonomiska förutsättningar". Man talar även om "innovativa arbetsformer". Det betyder att EU nu på bred front vill införa de avregleringar av arbetsmarknaden som Frankrikes Macron nu ska försöka införa, som en enig fransk arbetarrörelse tvingade Holland att återta.

Per Hernmar

Det nya europeiska klassamhället

eller Det europeiska fattighuset

Under femtio- och sextiotalsens högkonjunktur med stigande välfärd i Europa ökade jämlikheten. Men med den inre marknadens genombrott och EU-politikens alltmer dominerande ställning har detta vänts till sin motsats. Ojämlikheten ökar inom EU och verklig fattigdom är idag något vi kan se på gator och torg. En lång rad faktorer samverkar mot ett alltmer ojämlikt europeiskt samhälle. Låt oss granska några centrala politikområden som tillsammans medverkar till denna utveckling.

Pensionerna

Med 1990-talets pensionsreform, där det gamla ATP-systemet ändrades så att mer betalas av individen och företagen, genomfördes även en kommersialisering av pensionspengarnas kapitalförvaltning. Under ATP-systemets första tid kunde stora delar av pensionspengarna användas till bland annat bostadsbyggande i det så kallade miljonprogrammet. Det gamla ATP-systemet beräknades dock inte klara det ökande antalet pensionärer och därför gjordes systemet mindre förmånligt, vilket främst drabbar kvinnor inom låginkomstbranscher. Kommersialiseringen av pensionsfonderna medför att dessa pengar inte längre kan användas för samhällsnyttiga investeringar som till exempel bostadsbyggande. EU-kommissionen var en av dem som kraftigast verkade för en kommersialisering av förvaltningen av pensionspengarna för att dessa skulle berika den europeiska kapitalmarknaden. Effekten har blivit tvådelad; skapandet av framtida fattigpensionärer, främst kvinnor, samt undandragande av stora kapitalmängder från samhällsnyttiga investeringar. Båda dessa åtgärder har klar EU-koppling och ger en kraftfull segregationseffekt där vissa blir vinnare och andra, främst lågavlönade kvinnor, blir förlorare. I storstadsregionerna har detta lett till en omfattande bostadsbrist och en ökande boendesegregation.

Bostadsbristen

EU-konstitutionens förbud mot statligt stöd för byggande i offentlig regi; till exempel allmännyttiga bostadsföretag, EU-kommissionens arbete för att kommersialisera pensionsförvaltningen bort från offentliga investeringar samt EU-konstitutionen och Euroländernas finanspakt, som bakbinder EU:s medlemsländer till en mager och krympande offentlig sektor, har tvingat fram en omläggning av bostadspolitiken bort från bred samhällslig produktion till en marknadsanpassad byggnation av bostadsrätter och dyra hyreslägenheter för dem som har råd. Detta är en kraftfull segregationsdrivande utveckling med klara rötter i EU-politiken.

Anställningsförhållandena

En rad avregleringar på arbetsmarknaden under EU-samordning har gett upphov till ett flertal osäkra arbetsförhållanden som till exempel arbete i bemanningsföretag. Anställningstryggheten har också naggats i kanten med försämringar i turordningsreglerna vid uppsägningar. Målet för denna EU-politik har varit att skapa en mer "flexibel" arbetsmarknad anpas-

sad efter företagens behov. EU:s variant av fri rörlighet med möjlighet till mycket låga löner för fattiga arbetare från öst har satt press på löneläget i många branscher, som transport och byggnads, samt ställt löntagare mot löntagare. EU:s kamp mot migration har också lett till att flera miljoner illegala flyktingar och fattiga migranter lever i ett socialt limbo, utnyttjas ekonomiskt och tvingas leva under ytterst knappa omständigheter. Detta är en direkt följd av EU-politiken och ger kraftiga segregationseffekter. Dessutom vill starka krafter införa låga minilöner för enklare jobb, en fattigdomsfälla som ytterligare kommer att accentuera segregationsfaktorerna.

Bild: Robert Nyberg

Valfrihetsreformerna

Som ett led i genomförandet av EU-politiken där den offentliga sektorns verksamhet ska överföras i privat regi till vad man kallar en "social marknadsekonomi" har detta marknadsförts som en så kallade "valfrihetsreform" inom främst skola, vård och omsorg. Här tillämpas EU:s konkurrenslagstiftning, vilket leder till en ökning av segregationseffekter, då många med bättre förutsättningar söker privata möjligheter, medan fattigare skikt oftare är hänvisade till kvarvarande offentlig verksamhet. Detta påverkar också verksamheternas kvalitet som försämras, vilket ger en kraftfullt segregande effekt.

EU och den nya fattigdomen

Inom EU breder fattigdomen ut sig som en farsot. I det rika Sverige beräknas uppemot 13 procent av barnen leva i modern fattigdom och totalt 1,7 miljoner svenskar leva i eller i riskområdet för fattigdom. Värst är läget i många av de ekonomiskt svagare länderna i syd och öst och totalt beräknas var fjärde EU-medborgare, 116 miljoner personer (2010), leva i eller i risk för fattigdom och social utestängning. För Sverige var detta 15 procent. I EU:s plan mot fattigdom har man satt det modesta målet att lyfta 20 miljoner av dessa ur fattigdom. Denna fattigdom och EU-systemets närmast totala likgiltighet för problemens omfattning utgör en kraftfull segregationsfaktor.

Per Hernmar

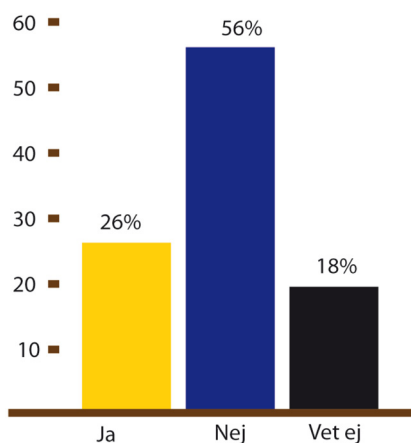
GÄSTKRÖNIKA

SIFO-undersökningen som försvann

HANS WÅHLBERG, MILJÖPARTIET, har på sin blogg tagit upp en viktig SIFO-undersökning, som våra vanliga medier struntat i att rapportera om. Här kommer en starkt förkortad version av hans artikel. Hans rubrik på artikeln är: SIFO-undersökningen som försvann - och ett världlandsavtal som vann.

”Majoriteten av den svenska opinionen är emot världlandsavtalet med NATO!”

JA, DET DÄR är en rubrik vi aldrig fick se i etablerade medier, trots att det speglar sanningen. Det är inte många som känner till den SIFO-undersökning jag i skrivande stund har framför mig. Den visar att drygt 56 procent av svenska folket var emot världlandsavtalet och bara drygt 26 procent var för. Intressant att notera är också att även de borgerliga partiernas väljare var övervägande negativa till avtalet. Till och med Moderaternas väljare var mer benägna att säga nej (43 procent) än ja (40 procent).

Detta var alltså läget 15-18 februari 2016 när undersökningen utfördes. Tre månader före det att förslaget skulle föreläggas riksdagen för beslut den 25 maj 2016. Det var ett antal aktivister i Nej till NATO som på eget initiativ och på egen bekostnad beställde den här undersökningen av SIFO. Det hör till saken att de inte utför vilka undersökningar som helst utan har höga krav på frågeställningarnas formuleringar och andra kriterier för att ta sig an ett uppdrag.

INGEN AV DE stora morgon- och kvällstidningarna eller TV-bolagen intresserade sig för undersökningen som därför lär ha passerat under den allra största majoriteten svenskars radar. Det enda jag hittar på nätet är en artikel på sajten NyheterIdag.

Hur det sedan gick i riksdagens omröstning om världlandsavtalet vet vi ju nu. Det röstades igenom i riksdagen av en klar

majoritet. Som därmed alltså gick emot sina väljares vilja och körde över svenska folket. Förvisso efter fem timmars hård debatt men med röstsiffrorna 254 ja-röster mot 40 nej-röster.

Frågan bereddes naturligtvis i utrikes- och försvarsutskottet som kom fram till att föreslå riksdagen att säga Ja till avtalet. Bakom utskottets förslag stod en majoritet bestående av Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. De enda som reserverade sig var Sverigedemokraterna som sade sig vilja värna den svenska alliansfriheten ... samt Vänsterpartiet, som tryckte mer på att det skulle innebära ett steg mot ett medlemskap i Nato och att utformningen av avtalet skett utan folklig förankring.

Det är egentligen ganska märkligt att det är just dessa partier som värnar om den svenska alliansfriheten. Det känns ju mer som en extrem hållning att bjuda in USA att lägga bombmattor över norrländska hedar än att värna den alliansfrihet som ... gällt sedan andra världskrigets slut. Det är nämligen just detta världlandsavtal som svenska Försvarsmakten har som grund för att bjuda in NATO-styrkor till Sverige i höst för övningar under ”Aurora 17”.

De kritiker som menat och menar att världlandsavtalet skyndades igenom utan att föregås av offentlig debatt och en diskussion kring Sveriges alliansfrihet har rätt.

HADE DÅ RIKSDAGENS beslut blivit annorlunda om den folkliga opinionen, eller folkets röst, hade fått ett större utrymme att komma fram i media? Hade samma hänsyn till den allmänna opinionen tagits i den här frågan – att öppna våra gränser för främmande militärtrupp - som tas när det gäller att stänga gränser för flyktingar?

Troligen inte är väl det deprimerande svaret. Jag är lite rädd att hela frågan om NATO-medlemskap redan är avgjord och att Världlandsavtalet bara är en punkt på färdplanen dit. Det särskilda yttrande som samtliga borgerliga partier (emot sina väljares åsikter?) lämnade i utskottets betänkande anger tonen: ”Alliansen ser positivt på att samförståndsavtalet om världlandsstöd nu kommer till stånd. Det är en naturlig följd av en svensk säkerhetspolitik som vilar på säkerhet i samverkan med andra. Vi vill fortsätta på den vägen och även ansöka om medlemskap i Nato som ett naturligt nästa steg.”

VI SKA BARA hjärntvättas med skräckinjagande historier om ryssen ett par år till så är tiden mogen?

Tycker du att det verkar OK?

Om inte bör du nog engagera dig redan nu. Imorgon kan det vara för sent.

Eller läs mer om den svenska alliansfriheten på den informativa sajten; Bevara Alliansfriheten.

Hans Wählberg
(Förkortning: AnnaLisa Eneroth)

INSÄNDARE OCH DEBATT

Avsätt gärna Peter Hultqvist!

DET VORE BRA om försvarsministern förlorade jobbet nu i höst. Hans inblandning i Transportstyrelsens IT-haveri kanske var i marginalen, men hans verksamhet som försvarsminister lämnar en hel del övrigt att önska.

Hultqvist är en bufflig betongsosse av värsta sort och hans uttalanden på Folk och försvars konferenser i Sälen om att de som inte stödde hans NATO- och USA-vänliga politik gick andra maktens ärenden var mer än bedrövlige. Så agerar en maktbävare som vill tysta en för honom obekvämd debatt!

SVERIGE HAR UNDER Hultqvists tid som försvarsminister tagit stora kliv i närmandet till NATO och USA. Viktigast är Sveriges värdlandsavtal med NATO som drevs igenom i riksdagen i maj 2016. Avtalet innebär att NATO får möjlighet att ha trupp och upprätta militära högkvarter i Sverige - såväl i fred som i krig. Där står inget om förbud för NATO att ha kärnvapen på svenskt territorium.

Peter Hultqvist

Som en följd av detta avtal kommer Sverige ihop med flera NATO-länder att ha militärövningen Aurora i Sverige nu i september. Det är den största militärövningen i Sverige sen början av 1990-talet. Man ska bland annat öva "värdlandsmottagande". Amerikanska stridsvagnar kommer för första gången att rulla på svenska vägar.

Under Hultqvists tid som försvarsminister har Sverige deltagit i flera stora militärövningar med NATO-trupper - som "Arctic Challenge Exercise" och Baltops. Sverige har gått med som fullvärdig medlem i NATO-anknutna Stratcom. Sverige har i år anslutit sig till brittiskledda snabbinsatsstyrkan "Joint Expeditionary Force". Flera NATO-länder är med i denna.

Hultqvist har i år stoltserat på bild tillsammans med Donald Trumps försvarsminister James "Mad dog" Mattis. "Det var ett mycket bra möte" kommenterade Hultqvist till DN efteråt.

Hultqvist har förstås gått i bräsch för en kraftig upprustning av den svenska krigsmakten. Miljarder kommer att gå till stridsvagnar, kanoner, flygplan och fartyg.

MOT DENNA BAKGRUND är det inte konstigt att militärer, flera borgerliga debattörer och ledarsidorna i bland annat DN och Expressen gärna vill ha kvar Peter Hultqvist. Han är ju deras älsklingsminister!

Men Sveriges upprustning och närmandet till NATO ökar påtagligt spänningen i Östersjöområdet. Skulle det bli krig

kommer Sverige att dras in i detta direkt - med förödande följder för vårt land.

Som alliansfritt och neutralt har Sverige klarat sig från krig på egen mark i över 200 år. Alliansfriheten har varit en hörnsten i svensk utrikespolitik och gjorde att Sverige i många år var en stark och oberoende röst i världen.

Det är hög tid att sätta stopp för upprustningspolitiken och samarbetet med NATO! Ett bra första steg kan vara att avsätta Peter Hultqvist!

PS: Passa gärna på att avsätta EU-ministern och Brysselkramaren Ann Linde på samma gång! Hon har ju också varit inblandad i IT-härvan på Transportstyrelsen.

Thomas Erixzon

Medlem i Nej till EU och

Nässjö Freds- och Skiljedomsförening

Bild: Kristina Eriksson & Hans-Magnus Meincke

BOKRECENSION

Gösta sade nej tack till EU

GÖSTA WALIN VAR 1994 ledarskribent på Bohusläningen och en viktig opinionsbildare som inför den stundande folkomröstningen om EU-medlemskapet såg en möjlighet att skapa en kritisk opinion i EU-frågan. Nu har han samlat sina minnen i den lilla skriften "EU - Nej tack!", utgiven på eget förlag.

OM JAG VORE tidningsägare och hade en möjlighet att påverka debatten skulle jag ha gjort samma sak som Gösta Walin. I den nytvignna memoarboken finns hans klokske tankar i EU-frågan samlade, många av dem högaktuella än idag. Här finns artiklar om freden, frihandeln, välfärds-systemet, kärnkraften, kritik mot bristande gränskontroller, en initierad diskussion om jordbrukspolitiken och landsbygdsfrågan, och flera värtaliga utläggningar om EU-byråkratin som ett hot mot vår demokrati.

Han lyfter fram statsvetarprofessor Agne Gustafsson och före detta kommunminister Hans Gustafssons uppfattning (i ett inlägg i DN den 25 september 1994) om att ett EU-medlemskap kommer att göra det meningslöst för vanliga medborgare att engagera sig i partier och föreningar. Politikerna kommer nämligen alltid att säga att man får invänta EU-domstolens utslag. Där slår han huvudet på spiken. EU-institutionerna står idag, bara 20 år efter folkomröstningen bakom 70 procent av vår lagstiftning och EU-domstolen styr över ett lagstiftningsområde som omfattar allt från kollektivavtal för anständiga lönenivåer till de svenska kvinnornas rätt att bära slöja på arbetsplatsen. Gösta Walins tankar kring de här frågorna har som synes fortfarande stor aktualitet, och vi kan i dagens demokratiska underskott se konsekvenserna av det EU-medlemskap som röstades igenom trots Göstas och andra opinionsbildares motstånd.

KRITIK MOT HANS avvikande åsikter saknades naturligtvis inte och i sin bok ger han en målande bild av de ofta hetsiga debatter mot ledande medieskribenter och politiker i den EU-positiva eliten som han deltog i. Inte minst den slipade EU-ministern Ulf Dinkelspiel som 1994 kom till Uddevalla för att diskutera EU-frågan och Per T Ohlson på Sydsvenskan som kallade honom för en usel skribent.

GÖSTAS WALINS BOK ger också ett intressant perspektiv på mediernas ägarstruktur under de senaste årtiondena. Hans morfar köpte den västkustbaserade lokaltidningen 1922, utnyttjade den i sin kamp mot nazismen och den gick sen i arv i tre generationer, för att slutligen säljas till Hjärnekontrollerade Stampen AB. Där är den idag en del i ett konglomerat med 14 tidningar med Göteborgs-Posten i centrum. En inte helt ovanlig utveckling för en lokaltidning under digitaliseringens 2000-tal; de flesta skånetidningar av vikt ägs till exempel idag av familjen Bonnier. En utveckling som tyvärr lett till en allt större likriktning i debatten och därmed omöjliggjort för vänsterliberala och samhällsengagerade ägare och politiska redaktörer med demokratiskt patos att bidra till en bred debatt. Om tidningsägandet fortfarande varit mera spritt, hade vi kanske fått se den välbehövliga polemik kring EU-medlemskapet och dess konsekvenser för demokratin, arbetslösheten, jordbrukspolitiken och inte minst NATO-frågan, som så väl behövs, blomstra i våra medier. Detta mot bakgrund av högerpopulismens framväxt och brexit-segern, i stället för det tystnadens landskap som finns idag. Nu gick utvecklingen åt ett annat håll och därför är Gösta Walins välskrivna memoarbok ett välkommet tillskott i debatten även om den med största säkerhet inte kommer att recenseras i någon Hjärne- eller Bonnierägd tidning.

Marie Ericsson

ALTERNATIVT EU-TOPPMÖTE I GÖTEBORG 2017 13 – 18 november 2017

Den 17 november håller EU ett informellt toppmöte i Göteborg om EU:s "sociala dimension"

Nu vill EU bättra på sin fasad, men EU:s fyra friheter: kapital, varor, tjänster och arbete har alltid företrädde. Fackliga rättigheter uppfattas som hinder och offentlig välfärd som för dyr. Politiken är inskriven i EU:s grundlag.

Därför arrangeras alternativa möten, seminarier och event i Göteborg 13 – 18 november för att kritiskt granska EU-politiken.

Exempel på ämnen som tas upp:

EU hotar den sociala rättvisan, EU hotar de fackliga rättigheterna, Rasismen ökar i EU, EU:s klimatpolitik ett hot och EU hotar freden.

En samordning av möten, seminarier mm av organisationer och partier, med både EU-kritiker och EU-motståndare i samband med EU-toppmötet i Göteborg om EU:s sociala dimension.

Arr: Samordningsnätverket för Alternativa EU-toppmötet i Göteborg 2017

Posttidning B

Avsändare:

Kritiska EU-fakta

**Viktoriahuset, Linnégatan 21, 3 tr,
413 04 Göteborg**

GALLERIET/Kristina Eriksson & Hans-Magnus Meincke

Fanny å Farmor

